

Jaarverslag 2023

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Algemeen	4
Naam en zetel	4
Doelstelling	4
Structuur	4
Leden	5
Representatie	5
Publicaties	7
<i>Internationale Neerlandistiek</i>	7
Verschenen in 2023	7
Redactie	7
<i>Lage Landen Studies</i>	8
Verschenen in 2023	8
Redactie	9
Overstap naar AUP	9
<i>VakTaal</i>	9
Verschenen in 2023	9
Redactie	9
Communicatie	10
Website	10
Nieuwsbrief	10
Sociale media	11
Projecten	11
Voortvarend Nederlands Virtueel	11
Wisselleerstoel Zuid-Afrika	13
Vorbereiding regelingen voor de internationale neerlandistiek	13
Organisatie	14
Bestuur	14
Directie en bureau	15
Raad van Advies	16
Vooruitblik	16
Jaarrekening	20
Balans per 31 december 2023	20
Staat van baten en lasten over 2023	20
Toelichting	22

Voorwoord

Beste lezer,

Ook in 2023 heeft de Internationale Vereniging voor de Neerlandistiek niet stilgezeten. We hebben ons opnieuw ingezet om de neerlandistiek wereldwijd in woord en daad te ondersteunen en om het belang van ons prachtige vakgebied over het voetlicht te brengen.

Dat is een dankbare taak, want overal ter wereld wordt belangwekkend neerlandistiek-onderzoek en -onderwijs verricht en gegeven. Dat is bijvoorbeeld terug te zien in de *Vaktaal*-nummers van dit jaar, in de 61^e jaargang van ons wetenschappelijk tijdschrift *Internationale Neerlandistiek* en in het 16^e deel van onze boekenreeks *Lage Landen Studies*. We danken alle redactieleden die deze publicaties mogelijk maakten van harte.

Ook onze webinarreeks Voortvarend Nederlands Virtueel biedt een staalkaart van het moois dat ons vak te bieden heeft. Inclusief een nieuwe aantrekkelijke vormgeving en ondertiteling hopen we dat de video's nog op veel kijkers kunnen rekenen. Je leest er meer over in dit jaarverslag.

Naast onze vaste activiteiten en projecten hield het door de Tweede Kamer toegekende extra geld voor versterking van de internationale neerlandistiek ons bezig. De daadwerkelijke uitkering daarvan bleek een omvangrijker bureaucratisch proces dan we vooraf konden vermoeden. Het jaar stond in het teken van plannen verder uitwerken en voorbereidingen treffen. Net als onze leden kunnen we niet wachten om in 2024 het geld echt te investeren in het veld.

Mede namens het bestuur,

Anne Sluijs, directeur

Wim Vandenbussche, bestuursvoorzitter

Algemeen

Naam en zetel

De vereniging draagt volgens de statuten de naam Internationale Vereniging voor Neerlandistiek. Het IVN-kantoor bevindt zich in Den Haag, waar de vereniging ook statutair gevestigd is.

Doelstelling

De Internationale Vereniging voor Neerlandistiek (IVN) is opgericht in 1970. Het doel van de vereniging is de stimulering en ondersteuning van onderwijs en onderzoek aan instellingen van (para)wetenschappelijk onderwijs en/of onderzoek wereldwijd, met als kerndomeinen: Nederlands als tweede of vreemde taal, vergelijkende taal- en literatuurwetenschap, didactiek van de taal en cultuur van de Lage Landen, en cultuurgeschiedenis en interculturele communicatie. Ook streeft de IVN er zowel binnen als buiten het Nederlandse taalgebied naar om bij te dragen aan het vergroten van de kennis van en het begrip voor de neerlandistiek en de cultuur van het Nederlandse taalgebied, binnen en buiten het Nederlandse taalgebied.

De IVN tracht deze tweeledige doelstelling op verschillende manieren te bereiken:

- door ontmoeting en kennisuitwisseling te stimuleren tussen neerlandistiek-docenten en -onderzoekers wereldwijd, onder meer door het beleggen van bijeenkomsten (zoals het driejaarlijkse wereldcongres Colloquium Neerlandicum en online activiteiten), het publiceren van (populair)wetenschappelijke tijdschriften en boeken en het delen van nieuws via website, sociale media en nieuwsbrieven;
- door samenwerking met andere verenigingen, overheidsorganen en organisaties binnen en buiten het Nederlandse taalgebied die een doel nastreven dat verwant is aan dat van de IVN;
- door op te treden als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van de internationale neerlandistiek in de media, in relevante overlegverbanden, op evenementen in binnen- en buitenland en via politieke lobby, en zo te streven naar versteviging van de positie van ons vak;
- door via publicaties en activiteiten bij te dragen aan een grotere belangstelling en een beter begrip voor de waarde van de neerlandistiek als universitaire studierichting.

In dit jaarverslag is te lezen welke activiteiten de IVN in 2023 ontplooid heeft.

Structuur

De IVN is een ledenvereniging. Men kan lid worden door zich aan te melden en contributie te betalen. De Algemene Ledenvergadering benoemt één keer in de drie jaar het bestuur, dat qua samenstelling bestaat uit een zo goed mogelijke afspiegeling van de verschillende regio's waar de neerlandistiek wereldwijd beoefend wordt. Het bestuur delegeert haar taken met betrekking tot de dagelijkse leiding van de vereniging aan de directeur. De middelen van de vereniging bestaan uit contributies, subsidies - waaronder een werkingssubsidie van de Taalunie - en donaties.

Leden

In 2023 doceerden ongeveer 550 docenten in ruim 40 landen aan meer dan 15.000 studenten Neerlandistiek aan zo'n 130 universiteiten. Deze docenten zijn verspreid over diverse regio's: het Duitstalige gebied, het Engelstalige gebied, het Franstalige gebied, Centraal- en Oost-Europa, het Middellandse Zeegebied, Noord-Europa, het Caribisch gebied, Zuidelijk Afrika en 'Azianië'. Via onze leden die zich in al deze regio's bevinden is de IVN uitstekend op de hoogte van wereldwijde ontwikkelingen, kansen en uitdagingen in de neerlandistiek.

Er zijn verschillende soorten lidmaatschappen, die opgelijst zijn op de website. De tarieven hangen af van de toevoeging van publicaties (*Internationale Neerlandistiek* en/of *Vaktaal*, papier of digitaal) en het land waar men woonachtig is. Ook is er een studententarief.

In 2022 steeg het aantal leden sterk, waarschijnlijk vanwege het driejaarlijkse colloquium dat in dat jaar plaatsvond. Leden betalen een lagere toegang voor het colloquium en kunnen gebruik maken van reis- en verblijfvergoedingen. In 2023 daalde het totaal aantal leden weer naar een vergelijkbaar niveau als eerdere jaren.

Jaar	donateurs	ereleden	betalend	gereduceerd	studenten	vrijgesteld	Totaal
Dec 2023	5	5	320	75	19	182	606
Dec 2022	7	5	339	78	16	189	634
Dec 2021	7	3	311	77	16	167	578
Dec 2020	8	3	335	71	14	166	597
Dec 2019	9	3	350	76	14	164	602

TABEL 1 OVERZICHT AANTAL LEDEN

Representatie

De directeur van de IVN was in 2023 vertegenwoordigd bij diverse voor de neerlandistiek relevante gelegenheden, onder meer:

- uitgenodigd online spreker bij een bijeenkomst voor docenten Nederlands in Rusland, georganiseerd door de Nederlandse Ambassade in Rusland (17 maart);
- deelname aan vakgenotendag van de Neerlandistiekdagen aan de Universiteit Utrecht, Nederland (14 april);
- deelname aan online informatiebijeenkomst DCC Doctoral School voor de internationale neerlandistiek (1 juni);
- uitgenodigd expert bij de Taalunie Zomercursus - taal, cultuur en beroep aan de Universiteit Gent, België (7 augustus);
- uitgenodigd spreker tijdens een hoorzitting van de Interparlementaire Commissie van de Taalunie in Brussel, België (2 oktober);

- bezoek aan de docenten en studenten van de vakgroep Nederlands van de Universiteit van Zagreb, Kroatië (12 december);
- uitgenodigd spreker op de beleidsdag ter gelegenheid van het zestigjarig jubileum van de vakgroep Nederlands aan de opleiding tolk/vertalen van de Universiteit van Triëst, Italië (14 december).

De bestuursvoorzitter van de IVN bezocht onder meer docenten van de vakgroepen Nederlands in Londen (Verenigd Koninkrijk), Parijs (Frankrijk), New York (Verenigde Staten), Wrocław en Poznań (beide Polen).

Daarnaast vonden diverse overleggen plaats met het Nederlandse Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), met de Taalunie en met Onderwijs- en Wetenschapsattachés (OWA's) met betrekking tot ondersteuning van de internationale neerlandistiek.

Publicaties

Via verschillende publicaties, samengesteld door autonome redacties van internationale neerlandici, biedt de IVN een forum voor actuele ontwikkelingen in het neerlandistiek-onderwijs en -onderzoek.

Internationale Neerlandistiek

Internationale Neerlandistiek (IN) is het peer reviewed wetenschappelijke tijdschrift van de IVN. Het tijdschrift bevat naast wetenschappelijke artikelen ook opiniestukken, kronieken en boekbesprekingen. IN heeft een oplage van ca. 600 exemplaren en wordt zowel in open access als op papier uitgegeven door Amsterdam University Press (AUP). Het tijdschrift is opgenomen in ERIH PLUS: de European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences. In het tijdschrift kan in het Nederlands en in het Zuid-Afrikaans worden gepubliceerd.

Verschenen in 2023

In 2023 verscheen *IN* in mei en oktober. Het oktobernummer was een themanummer over diversiteit in het NVT-onderwijs en werd samengesteld door een gastredactie onder leiding van Dietha Koster, daarnaast bestaande uit Anna Pot, Zahroh Nuriah, Christine Sas en Twan Zegers. Het derde nummer van deze jaargang wordt begin 2024 verwacht.

Redactie

Eind 2023 bestond de redactie van *IN* uit de volgende leden:

- Prof. dr. Lut Missinne, Universität Münster (hoofdredacteur);
- Prof. dr. Nerina Bosman, Universiteit van Pretoria;
- Dr. Marja Clement, Universiteit van Amsterdam
- Dr. Chris De Wulf, Universiteit Zürich
- Dr. Christopher Joby, SOAS, University of London;
- Thomas Pierrart, MA, Katholieke Universiteit Leuven
- Prof. dr. Noline van der Sijs, Radboud Universiteit Nijmegen; Instituut voor de Nederlandse taal, Leiden;
- Dr. Alexa Stoicescu, Universiteit van Boekarest;
- Dr. Janka Wagner, Universität Münster;
- Dr. Munif Yusuf, Universitas Indonesia.

De redactiesecretaris was in 2023 Bart Van der Straeten.

De redactieraad adviseert de redactie, wijst op mogelijke auteurs vanuit de eigen regio, doet suggesties voor recensenten en voedt de redactie met ideeën. In de redactieraad hebben zitting:

- Prof. dr. Wannie Carstens, Potchefstroom, Noordwes-Universiteit, vertegenwoordiger van Zuid-Afrika;
- Prof. dr. Judit Gera, Budapest, vertegenwoordiger van Centraal-Europa;
- Dr. Annika Johansson, Stockholm, vertegenwoordiger van Noord-Europa;
- Natalia Karpenko MA, Kiev, vertegenwoordiger van Oost-Europa;

- Drs. Hilde Neus-van der Putten, Paramaribo, vertegenwoordiger van het Caribisch gebied;
- Dr. Marco Prandoni, Bologna, vertegenwoordiger van het Middellandse Zeegebied;
- Prof. dr. Jolanda Vanderwal Taylor, Wisconsin, vertegenwoordiger van Canada en de VS;
- Prof. dr. Andries Visagie, Stellenbosch, vertegenwoordiger van Zuid-Afrika.

Lage Landen Studies

Lage Landen Studies (LLS) is de wetenschappelijke boekenreeks van de IVN. In deze serie worden monografieën en thematische bundels uitgegeven die resultaat zijn van zowel individuele studies als van samenwerkingen tussen wetenschappers die werkzaam zijn op het gebied van de neerlandistiek. De reeks bevordert bestudering van de Nederlandse taal als ook literatuur en cultuur van de Lage Landen in internationaal perspectief.

De delen in de reeks verschijnen zowel op papier als in direct open access. Ze zijn vrij consulteerbaar op www.oopen.org. OAPEN is een consortium van Europese University Presses dat zich - met steun van de Europese Unie - ten doel heeft gesteld om een thematisch geordende bibliotheek op te bouwen van Europese, peer reviewed, monografieën in de humane en sociale wetenschappen.

Lage Landen Studies is sinds 2017 opgenomen in the Norwegian Register for Scientific Journals, Series and Publishers met de hoogste ranking (1).

Verschenen in 2023

In 2023 verscheen deel 16 in de reeks:

Titel: *Mutsaers en andere dieren. Naar een diergerichte benadering in de Nederlandse letterkunde*

Auteur: dr. Barbara Fraipont

Gent, Academia Press, 2023. ISBN 978 940 1484 1900, 306 pp., € 35,99.

Mutsaers en andere dieren is een literatuurwetenschappelijke studie over de dierenproblematiek in het creatieve oeuvre van de Nederlandse schrijfster en kunstenares Charlotte Mutsaers. Hoe wordt een dierperspectief verbeeld vanuit Mutsaers' kunst? Welke culturele betekenissen kunnen aan de dieren in het werk van de kunstenares verbonden worden? In dit boek onderzoekt Barbara Fraipont deze vraagstelling op basis van dierfilosofische perspectieven en methodologische inzichten uit de dierenstudies. Hiermee biedt ze een diepgaande en vernieuwende lectuur van mens-dierconfiguraties in Mutsaers' beeldend en verhalend werk.

Redactie

De centrale redactie van LLS behartigt de belangen van de uitgave van de reeks en bestond eind 2023 uit:

- Prof. dr. Irena Barbara Kalla (voorzitter), Uniwersytet Wrocławski, Polen;
- Dr. Zuzanna Czerwonka-Wajda, Uniwersytet Wrocławski, Polen;
- Dr. Jaap Grave, Vrije Universiteit Amsterdam, Nederland;
- Dr. Annika Johansson, Universiteit van Stockholm, Zweden;
- Dr. Bram Lambrecht, Universiteit Gent, België;
- Dr. Franco Paris, Università degli Studi di Napoli "l'Orientale", Italië.

Overstap naar AUP

In 2023 zijn voorbereidingen getroffen voor de overstap van *LLS* van uitgever Academia Press naar een nieuwe uitgever, Amsterdam University Press. AUP werkt de laatste jaren aan uitbreiding en versterking van haar fonds hoogwaardige Nederlandstalige publicaties over literatuur, cultuur en geschiedenis, waar *LLS* uitstekend in past. Opname in dit fonds biedt veel mogelijkheden voor crossmarketing; daarnaast weet AUP ook een breder publiek, bijvoorbeeld via de boekhandel, te bereiken. Aan universiteiten in binnen- en buitenland staat AUP bovendien hoog aangeschreven, wat het aantrekkelijk maakt voor academici om in de reeks te publiceren.

De overstap zal begin 2024 plaatsvinden. Alle eerdere delen blijven beschikbaar via OAPEN. De IVN dankt de huidige en voormalig medewerkers van Academia Press, waar onze reeks 12 jaar onderdak vond, voor de samenwerking.

VakTaal

Het tijdschrift *VakTaal* verschaft op journalistieke wijze informatie over die aspecten van het vak waarvan neerlandici (uit welke discipline of beroepssector ook) op de hoogte moeten blijven en die niet makkelijk toegankelijk zijn via de verschillende vaktijdschriften. *VakTaal* wil vooral informeren over neerlandistiek in de volle breedte: letterkunde, taalkunde én taalbeheersing. Ook onderwerpen rond taal en maatschappij, uit het (middelbaar) onderwijs en de neerlandistiek buiten het taalgebied komen aan bod. Bovendien bevat ieder nummer een verschillende genres: een interview, een reportage, columns, enzovoort.

Leden van de IVN kunnen na inlog op de website de verschenen exemplaren online bekijken. Leden kunnen eveneens kiezen voor een lidmaatschap met een papieren exemplaar van *Vaktaal*.

Verschenen in 2023

In de zessendertigste jaargang van *VakTaal* verschenen drie nummers. Het eerste nummer verscheen in juli en had als thema 'De wederzijdse beïnvloeding van tijd en taal'. Het tweede en derde nummer verscheen in december gecombineerd als dubbelnummer onder het thema 'Letterlijk anders geletterd'.

Redactie

De redactie van *VakTaal* bestond eind 2023 uit:

- Suzanne Aalberse, Universiteit van Amsterdam
- Sita Doerga Misier, Scholengemeenschap Bonaire en University of Curaçao
- Iris van Erve, Lyceum Kralingen Rotterdam (hoofdredacteur)
- Henriëtte Louwerse, Sheffield University, UK
- Everdien Rietstap, Universiteit van Amsterdam
- Bonny Wassing, Universiteit van Amsterdam
- Anna Witzak, Uniwersytet Wroclawski, Polen (eindredacteur)

Mondiaal Neerlandistiek

In 2023 zijn de eerste voorbereidingen getroffen voor de oprichting van een katern op het elektronische tijdschrift *Neerlandistiek* (www.neerlandistiek.nl) dat specifiek gewijd zal zijn aan de internationale neerlandistiek. Er wordt gewerkt aan het samenstellen van een redactie, verzamelen van kopij en opstellen van richtlijnen. In 2023 zijn de eerste artikelen onder de categorie ‘Mondiaal’ alvast geupload op de hoofdpagina. In 2024 is het streven een eigen katern te lanceren.

Communicatie

Website

De website van de IVN (www.ivn.nu) bevat alle informatie die van belang kan zijn voor de leden en andere geïnteresseerden in de internationale neerlandistiek. Op de website staat onder andere informatie over onze organisatie, een docentenlijst, onze publicaties, een overzicht van andere publicatiemogelijkheden, vacatures, aankondigingen van evenementen, cursussen, congressen en blogs.

In 2023 is de website door ca. 16.500 gebruikers bezocht. In totaal is de website in het afgelopen jaar ca. 51.500 keer weergegeven. Ruim 40% van de bezoekers vindt onze website via een zoekmachine. Iets minder dan 30% gaat rechtstreeks naar www.ivn.nu. De overige bezoekers belanden op de website via sociale media, e-mail of verwijzingen op andere websites. Zo'n 55% van de gebruikers bezoekt onze website vanaf een computer en ruim 45% vanaf een smartphone of tablet.

Het grootste deel van de bezoekers van de IVN-site komt uit Nederland (47%), gevolgd door België (15%). Ruim 38% van onze bezoekers komt van buiten de Lage Landen, waarvan veruit de grootste groep uit de Verenigde Staten komt (12% van het totaal aantal bezoekers). Op enige afstand volgen daarna Duitsland, Frankrijk, Finland, Polen, Italië en Zweden.

Nieuwsbrief

De nieuwsbrief van de IVN is een maandelijkse mailing die leden en andere geïnteresseerden op de hoogte brengt van nieuws vanuit bestuur, bureau en leden en al het andere dat relevant is voor de internationale neerlandistiek. De IVN kondigt hierin de eigen activiteiten aan en bericht over verschenen publicaties. Ook acties op het gebied van representatie en belangenbehartiging worden gedeeld. Daarnaast bevat de nieuwsbrief uitgebreide informatie over activiteiten van partners en vakgroepen, evenals vacatures. De nieuwsbrief voorziet in een behoefte op de hoogte te blijven van elkaar binnen het veld van de neerlandistiek.

De nieuwsbrief wordt per e-mail verspreid en heeft buiten de leden van de IVN een flink aantal andere geïnteresseerde lezers. In 2023 zijn er in totaal 11 algemene nieuwsbrieven verstuurd. Elke nieuwsbrief telde meer dan 1300 ontvangers.

Sociale media

De inzet van sociale media (LinkedIn, Facebook, Instagram en YouTube) vergroot het bereik van ons nieuws en versterkt de communicatie met de achterban. Nieuwsberichten van de website van de IVN en andere wetenswaardigheden worden gedeeld via de verschillende sociale mediakanalen.

Eind 2023 had de IVN in totaal 1260 volgers op Facebook (was 1206), 598 volgers op LinkedIn (was 350), 388 volgers op Instagram (was 282) en 110 abonnees op YouTube (was 69).

Projecten

Naast onze publicaties en communicatieplatforms die de neerlandistiek verbinden en ondersteunen werkt de IVN aan verschillende projecten.

Voortvarend Nederlands Virtueel

Voortvarend Nederlands Virtueel is de digitale colloquiumreeks van de IVN, die ontstond toen het fysieke Colloquium in 2021 niet door kon gaan vanwege de coronabeperkingen. Het bleek een mooie manier om tussen de colloquia door onze leden en andere geïnteresseerden op de hoogte brengen van actuele ontwikkelingen in het neerlandistiek-onderzoek en -onderwijs, die daarom is voortgezet. De reeks is voor iedereen gratis toegankelijk na aanmelding en wordt mogelijk gemaakt door een subsidie van de Taalunie.

Na uitzending worden de video-opnames bewerkt, ondertiteld en gepubliceerd op ons YouTube-kanaal zodat ze blijvend terug te kijken zijn. Ook wordt bij elk webinar een schriftelijk samenvattend verslag gemaakt, om ook op die manier de inhoud duurzaam te behouden. De webinars en eventueel bijbehorend didactisch materiaal worden geupload op MijnNederlands, de online omgeving met lesmateriaal van de Taalunie.

In 2023 hebben we zes webinars georganiseerd en uitgezonden via ons YouTube-kanaal:

- 5 oktober: Onlinedebat 'Een neerlandistiek die niet alleen "Nederlands" is: hoe breng je dat in de praktijk?', in samenwerking met *de lage landen*. Deelnemers: Geert Buelens, Jolanda Vanderwal Taylor, Eric Mijts, Katrijn van Hauwermeiren en Tessa Leuwsha. Moderator: Wim Vandenbussche. Aanmeldingen: 92. Totaal aantal live en uitgestelde weergaven eind 2023: 486.
- 27 oktober: 'Jong Neerlandistiek in gesprek: studenten over de grens', in samenwerking met de redactie van *Jong Neerlandistiek*. Sprekers: Jan van Gulik, Yvonne van Kollenburg en Thirza van Engelen. Aanmeldingen: 15. Totaal aantal live en uitgestelde weergaven eind 2023: 309.
- 7 november: 'Aan de slag met diversiteit in het NVT-onderwijs: focus op lesboeken'. Spreker: Dietha Koster. Moderator: Christine Sas. Aanmeldingen: 23. Totaal aantal live en uitgestelde weergaven eind 2023: 91.

- 10 november: 'Berichten uit de literaire periferie: diversiteit in de vertalingen van Nederlandstalige literatuur'. Sprekers: Sara Van Meerbergen, Malgorzata Dowlaszewicz, Alexa Stoicescu en Orsolya Réthelyi. Moderator: Annika Johansson. Aanmeldingen: 47. Totaal aantal live en uitgestelde weergaven eind 2023: 115.
- 7 december: 'Een animal turn in de Nederlandse letterkunde?'. Spreker: Barbara Fraipont. Moderator: Barbara Kalla. Aanmeldingen: 30. Totaal aantal live en uitgestelde weergaven: 88 (opname eind 2023 nog niet gepubliceerd).
- 12 december: 'Het spanningsveld tussen vrijgevochten literatuur en censuur. Receptie van Nederlandstalige literatuur in Oost-Centraal-Europa tussen 1945 en 1990'. Spreker: Wilken Engelbrecht. Moderator: Laurens Ham. Aanmeldingen: 13. Totaal aantal live en uitgestelde weergaven: 88 (opname eind 2023 nog niet gepubliceerd).

Alle video's en de uitgebreide schriftelijke verslagen daarvan zijn op onze website te vinden.

Wisselleerstoel Zuid-Afrika

Sinds 2022 werkt de IVN samen met de Taalunie en de SAVN om vijf wisselleerstoelen te realiseren in zuidelijk Afrika (Zuid-Afrika en Namibië). De IVN zorgt voor het opstellen en verspreiden van de vacature, selecteert samen met de SAVN de kandidaten en onderhoudt contact met de docenten. Ook vergoeden we de buitenlandse reiskosten van de gastdocenten via een subsidie van de Taalunie.

Bij de inhoudelijke invulling van deze gastdocentschappen waren twee afwegingen van belang. Ten eerste is er aan de Zuid-Afrikaanse universiteiten een behoefte aan moedertaalsprekers die kunnen helpen met taalverwervingscursussen. Deze behoefte mondde uit in een wisseldocentschap taalbeheersing. In 2023 werd Sen Joostens (KU Leuven) geselecteerd om deze functie vanaf februari zes weken te vervullen aan de universiteiten in Kaapstad en Stellenbosch. Zowel de studenten als de docenten hebben zijn ondersteuning erg gewaardeerd en veel geleerd van zijn lessen.

Daarnaast is er behoefte aan meer samenwerking tussen de Lage Landen en Zuid-Afrika op het gebied van kennisdeling, onderzoek en gezamenlijke studiebegeleiding. Met dit doel kwam prof. Timothy Colleman (Universiteit Gent) in oktober en november naar Zuid-Afrika. De eerste drie weken verzorgde hij gastcolleges aan de Noordwes-Universiteit, campus Potchefstroom. Daarna bracht prof. Colleman een bezoek aan Kimberley waar hij te gast was bij de vakgroep Afrikaans en Nederlands van de Sol Plaatje-universiteit. De laatste weken volgden nog een publiekslezing en het vervolg van de gastcollegereeks bij de Noordwes-Universiteit. Zijn komst is erg gewaardeerd en leidt hopelijk blijvende samenwerking.

Vorbereiding regelingen voor de internationale neerlandistiek

Eind 2022 nam de Nederlandse Tweede Kamer het amendement Van der Molen-Van der Woude aan waarmee structureel één miljoen euro per jaar werd toegekend aan de IVN ten behoeve van de versterking van de internationale neerlandistiek. Vanaf dat moment tot en met voorjaar 2023 zijn diverse gesprekken gevoerd met ambtenaren van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) over de uitvoering hiervan.

We werkten aan een concreet bestedingsplan, in overleg met de Taalunie om te zorgen voor complementariteit aan de bestaande mogelijkheden voor de internationale neerlandistiek. Het bestedingsplan was gebaseerd op wensen uit het veld die de IVN in de afgelopen jaren al had opgehaald, zoals via de ledenraadpleging en rondetafelgesprekken en in onze dagelijkse contacten met neerlandici wereldwijd. De kern: het geld moet echt ten goede komen aan de ondersteuning van de docenten en onderzoekers. Ook is het uitgangspunt dat de neerlandistiek wereldwijd kan profiteren van veel meer uitwisseling van onderzoek en onderwijs tussen neerlandici van binnen en buiten het Nederlandse taalgebied. Het wachten was vervolgens op de minister om een besluit te nemen over de uitvoering van het amendement.

Dat besluit kwam eind juni via een Kamerbrief. Daarin werd vastgesteld dat jaarlijks €600.000 wordt geïnvesteerd in menskracht, onderzoek en kennisdeling en dat de uitvoering daarvan via de IVN zal verlopen. Daarnaast wordt €300.000 geïnvesteerd in meer internationale uitwisselingsmogelijkheden voor studenten; een wens die afkomstig is uit ons bestedingsplan, maar door OCW zelf opgevolgd zal worden. De laatste €100.000 gaat naar de onderwijs- en wetenschapsattachés (OWA's) aan ambassades voor de organisatie van evenementen en activiteiten rond de neerlandistiek in het buitenland.

Met dit besluit stond het geld echter nog niet op onze rekening. De IVN werd gevraagd een instellingssubsidie voor 2024 aan te vragen, waarvoor eind september een activiteitenplan en een begroting werden ingediend. Daarnaast konden we in 2023 een projectsubsidie aanvragen voor de aanloopkosten die we moesten maken om de vereniging voor te bereiden op de nieuwe taak. Deze subsidie werd in het najaar toegekend. De subsidie is onder andere gebruikt om advies in te winnen bij organisaties die vergelijkbare activiteiten uitvoeren, om financieel, juridisch en beleidsadvies in te winnen, om te schrijven aan regelingsteksten, om een website en vormgeving op te zetten.

Zodra de instellingssubsidie 2024 door OCW is goedgekeurd kunnen de aanvraagmogelijkheden gecommuniceerd gaan worden met het veld en kunnen we de procedures gaan opstarten om de extra middelen te gaan toekennen aan de mensen die daar zo hard naar uitkijken.

Organisatie

Bestuur

De vereniging kent een dagelijks bestuur waarin voorzitter, vicevoorzitter, penningmeester en secretaris als kernbestuur fungeren en tevens de werkgeversrol van de directeur op zich nemen. Daarnaast hebben twee gewone leden zitting in het dagelijks bestuur. Zij vertegenwoordigen samen de regio's Verenigd Koninkrijk en Ierland, het Middellandse Zeegebied, het Franstalige gebied, de Duitstalige regio, de regio Centraal-Europa, de Nederlandse universiteiten en de Nederlandstalige universiteiten in België. In het groot bestuur hebben vertegenwoordigers zitting van de regio's Noord-Europa, het Caribisch gebied, Azië, Noord-Amerika, Midden en Centraal-Europa en Zuidelijk Afrika.

De leden van het dagelijks bestuur komen minstens eenmaal per jaar op locatie bijeen. Naar gelang de behoefte vergaderen zij daarnaast regelmatig digitaal. Verder worden zij per e-mail door het IVN-bureau geïnformeerd en bevraagd over relevante ontwikkelingen, (financiële) resultaten in relatie tot de beoogde doelen, de wensen en behoeften van de leden.

Vertegenwoordigers van het dagelijks bestuur zijn aanwezig bij diverse met het vakgebied verbonden activiteiten binnen en buiten de Lage Landen. Ook is er regelmatig overleg tussen de leden van het kernbestuur en wekelijks tussen voorzitter en directeur.

Eind 2023 bestond het bestuur uit de volgende leden:

Kernbestuur		
Prof. dr. Wim Vandebussche	Voorzitter + vertegenwoordiger van de Nederlandstalige universiteiten in België	Vrije Universiteit Brussel
Prof. dr. Agata Kowalska-Szubert	Vice-voorzitter + vertegenwoordiger van de regio Centraal-Europa	Universiteit van Wroclaw
Prof. dr. Yra van Dijk	Secretaris + vertegenwoordiger van de Nederlandse universiteiten	Leiden University Center for Arts in Society
Dr. Johan Vanparrys	Penningmeester + vertegenwoordiger voor het Franstalige gebied	Université de Namur
Dagelijks Bestuur		
Christine Sas	Lid + vertegenwoordiger van het Verenigd Koninkrijk en Ierland	University College London
Prof. dr. Gunther De Vogelaer	Lid + vertegenwoordiger van de Duitstalige regio	Universität Münster
Groot Bestuur		
Dr. Annika Johansson	Lid + vertegenwoordiger van Noord-Europa	Stockholms Universitet
Dr. Franco Paris	Lid + vertegenwoordiger van het Middellandse Zeegebied	Università degli Studi di Napoli l'Orientale
Dr. Eric Mijts	Lid + vertegenwoordiger van het Caribisch gebied	Universiteit van Aruba
Dr. Achmad Sunjayadi	Lid + vertegenwoordiger van Azië	Universitas Indonesia Jakarta
Prof. dr. Adri Breed	Lid + vertegenwoordiger van Zuidelijk Afrika	Noordwes-Universiteit Potchefstroom en Vanderbijlparkcampusse

Directie en bureau

Vanaf 1 februari 2023 gaf interim-directeur Wilma van Raamsdonk het stokje door aan de nieuwe directeur, Anne Sluijs. Zij is sindsdien voor 0,8 fte aangesteld in deze functie. In haar werkzaamheden wordt ze op fulltime basis ondersteund door bureaumedewerker Rob Visser, die bij de IVN gedetacheerd is vanuit de Taalunie.

In 2023 versterkten verschillende freelancers daarnaast ons bureau. Tot en met maart verrichtte Ingrid Glorie communicatiewerkzaamheden voor de IVN. Van juli t/m december coördineerde Merel Donia het project Voortvarend Nederlands Virtueel, waarbij ze samenwerkte met technicus Misja van Laatum. Sinds november ondersteunt Yvonne van Valen het bureau bij diverse administratieve taken. Zij begeleidt tevens de voorbereidingen voor het volgende colloquium, waarbij zij ook de vorige twee edities betrokken was.

Hiernaast maakte het bureau gebruik van de diensten van:

- Bart Van der Straeten (redactiesecretariaat *Internationale Neerlandistiek*)
- Oana Ciuraru (webmaster *Mondiaal Neerlandistiek*)
- Marike Kockman - Mareto (financiële administratie)
- Bol Adviseurs (advies, accountancy en loonadministratie)
- Tremani (webbeheer)
- Bart van der Kleij - OpHetNet (IT-ondersteuning)
- SAA Verzekeringen
- Sjoukje van Gool (vormgeving)
- Irma de Jong (correctiewerkzaamheden)

Raad van Advies

De plaatsen in de Raad van Advies worden ingenomen door personen die op grond van hun kennis en ervaring een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan de IVN. De leden kijken met een strategische blik naar de omgeving waarin de IVN opereert en geven gevraagd en ongevraagd advies over het beleid.

In de Raad van Advies hebben eind december 2023 zitting:

- Dhr. Dorian van der Brempt, directeur Spilliaert Huis in Oostende, cultuurkenner, voormalig directeur Vlaams-Nederlands Huis deBuren in Brussel
- Dhr. dr. h.c. Jozef Deleu, hoofdredacteur Het Liegend Konijn, stichter en voormalig hoofdredacteur van tijdschriften als Ons Erfdeel
- Mw. prof. Jane Fenoulhet M. Phil., professor of Dutch Studies aan de University College London
- Dhr. prof. dr. Frits van Oostrom, emeritus universiteitshoogleraar Middelnederlandse letterkunde aan de Universiteit Utrecht
- Dhr. drs. Tiziano Perez, voormalig directeur-bestuurder bij het Nederlands Letterenfonds
- Dhr. prof. dr. Jan Renkema, emeritus hoogleraar Tekstkwiteit aan de Universiteit van Tilburg
- Dhr. em. prof. dr. Willy Vandeweghe, lid van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde (KANTL)

Vooruitblik

Het jaar 2024 wordt voor de IVN een jaar van continuïteit én van verandering. Continuïteit omdat we onze huidige activiteiten voortzetten en versterken. We blijven informatie verstrekken over relevante evenementen en ontwikkelingen in de neerlandistiek via onze communicatiekanalen. We blijven aandacht vragen voor de belangen van de internationale neerlandistiek op alle relevante plekken, waaronder de politiek in Nederland en Vlaanderen. We blijven kennisdeling mogelijk maken via onze publicaties. We organiseren opnieuw een

mooie reeks webinars in het kader van Voortvarend Nederlands Virtueel en zorgen samen met de Taalunie en de SAVN voor een nieuwe wisselleerstoelhouder in Zuid-Afrika. We bereiden ons voor op ons driejaarlijkse congres, het Colloquium Neerlandicum, dat in 2025 in Brussel plaats zal vinden.

Al deze activiteiten dragen niet alleen bij aan onze missie maar ook aan de uitbouw van de bekendheid van de IVN en daarmee samenhangend uiteindelijk de uitbreiding van het ledenbestand. Dat bestand willen we verder uitbreiden om een groter deel van het veld te vertegenwoordigen en onze inkomsten uit contributies te vergroten.

Een ontwikkeling met grote impact voor de IVN en het veld is dat wij vanaf 2024 jaarlijks financiering verwachten te ontvangen van het Nederlandse Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap om meer ondersteuning voor menskracht, onderzoek en kennisdeling in de internationale neerlandistiek mogelijk te maken. Via een instellingssubsidie kunnen we regelingen aanbieden waarmee het veld geld kan aanvragen voor taalassistenten, mobiliteit voor docenten, fellowships, gastleerstoelen, promotiebegeleiding en tijdschriften. Het streven is de regelingen in de eerste helft van 2024 open te stellen voor aanvragers. Bedrijfsmatig betekent dit dat de IVN meer personeel gaat inhuren om ondanks deze nieuwe werkzaamheden de dagelijkse werking en ambities op gelijke voet voort te zetten.

In 2024 zullen de volgende (basis- en specifieke) activiteiten worden uitgevoerd:

BASISACTIVITEITEN
Leden, netwerk en representatie   • Profilering • Externe vertegenwoordiging • Politieke lobby • Informatieverstrekking • Ledencontacten: ○ Informatievoorziening ○ Ledenwerving ○ Abonnementenregistratie en -administratie • Systeembeheer
Bestuur en (financieel) beheer   • Voeren van financieel beleid (begroting, kwartaalcijfers) in samenwerking met externe boekhouder, externe accountant en onze penningmeester • Opstellen van jaarverslag en jaarrekening 2023 met accountantscontrole • Beheer werkingssubsidie en projectsubsidies Taalunie • Beheer projectsubsidie en instellingssubsidie OCW • Uitbouw van flankerende inkomstenbronnen • Administratie voeren in Snelstart • Voeren van personeelsbeleid, loonadministratie, opdrachtovereenkomsten zzp'ers • Organisatie van tweemaandelijks vergaderingen van het dagelijks bestuur en jaarlijkse vergadering van het groot bestuur • In stelling brengen van Raad van Advies • Samenwerking met andere partners in het werkveld • Coördinatie communicatie

- Onderhouden van contacten en samenwerking met medewerkers van de Taalunie
- Heroriënteren en vereenvoudigen abonnementensysteem
- Meerjarenvisie ontwikkelen voor vergroten zichtbaarheid internationale neerlandistiek en IVN en verbinden neerlandistiek in binnen- en buitenland

MEDIA

Wetenschappelijk tijdschrift *Internationale Neerlandistiek*

- Onderhouden van de contacten met hoofdredacteur en redactiesecretariaat
- Faciliteren van de redactie
- Organisatie redactievergaderingen
- Zorgdragen voor accurate druk, verzending en verschijning van het tijdschrift, ook in open access (3x)
- Onderhouden van contacten met Amsterdam University Press op het gebied van druk, verzending en financiën
- Bijhouden van webstatistieken e-journal
- Zorgen voor continuïteit in de redactie en opvullen vacatures indien nodig
- Digitale content creëren vanuit IN voor Mondiaal Neerlandistiek
- Bekendheid en bereik IN vergroten door verbeterde communicatiestrategie

Reeks *Lage Landen Studies*

- Voeren van incidenteel overleg met de hoofdredacteur
- Contacten leggen met potentiële auteurs
- Begeleiden van bundelredacteurs en/of individuele auteurs in samenwerking met de redactie
- Uitbrengen van een deel per jaar
- Overstap begeleiden van Academia Press naar Amsterdam University Press
- Zorgen voor continuïteit in de redactie en opvullen vacatures indien nodig
- Bekendheid en bereik LLS vergroten door verbeterde communicatiestrategie

Populairwetenschappelijk tijdschrift *VakTaal*

- Voeren van overleg met de hoofdredacteur en eindredacteur over financiën, planning en werking redactie
- Faciliteren van de redactie en redactieraad
- Zorg dragen voor accurate druk, verzending en verschijning van het tijdschrift, ook op het gesloten deel van de IVN-site
- Overgang maken naar meer digitale content (Mondiaal Neerlandistiek) naast de papieren nummers
- Onderhouden van contacten met de vormgever inzake druk, verzending en financiën
- PR-activiteiten initiëren in nauwe samenwerking met redactie
- Planning maken, productioneel en inhoudelijk
- Afspraken maken met hoofdredacteur inzake open acces, digitale uitgaven, toegang leden
- Zorgen voor continuïteit in de redactie en opvullen vacatures indien nodig
- Bekendheid en bereik Vaktaal vergroten door verbeterde communicatiestrategie

Website, nieuwsbrief, social media

- Dagelijks plaatsen van nieuwsberichten op de site en delen op social media
- Maandelijks uitbrengen van een digitale nieuwsbrief naar alle leden en belangstellenden
- Robuuste samenwerking met Neerlandstiek.nl en de lage landen
- Katern Mondiaal Neerlandistiek
- Actualiseren verouderde informatie en updaten website (vormgeving, uitbreiden functionaliteit)
- Actualiseren IVN-lijst
- Communicatief ondersteunen van vakgroepen en (regio)platforms
- Uitvoeren en analyseren van web-statistieken en formuleren van beleid daarop
- Bijhouden en voeden van IVN-accounts op LinkedIn, Facebook, Instagram

PROJECTEN

Colloquium Neerlandicum 2025

- Datum en thema bekendmaken
- Instellen organisatiecommissie en wetenschappelijke commissie
- Fondsenwerving
- Call for papers openen
- Uitnodigen prominenten voor opening
- Initiëren bijeenkomsten organisatie en programma
- Cultureel randprogramma opzetten
- Organisatie volgens planning

Programma ondersteuning internationale neerlandistiek

- Communicatiecampagne nieuwe regelingen
- Wetenschappelijke beoordelingscommissie instellen en reglement opstellen
- Openen aanvraagmogelijkheden via nieuwe subsite
- Doorlopen aanvraag- en toekenningsprocedure
- Uitkeren middelen
- Financiële verantwoording & evaluatie
- Activiteitenverslag opstellen projectsubsidie OCW 2023
- Aanvraag indienen instellingssubsidie OCW 2025

Voortvarend Nederlands Virtueel

- Activiteitenverslag schrijven editie 2023
- Educatieve resultaten editie 2023 in MijnNederlands plaatsen
- Projectplan editie 2024 maken
- Mogelijke sprekers en moderatoren webinars benaderen
- PR voeren
- Productie & techniek
- Publicatie opnames inclusief vormgeving en ondertiteling

Wisselleerstoel Zuid-Afrika

- Vacature opstellen en publiceren in overleg met SAVN en Taalunie
- Selectiecommissie samenstellen en sollicitatieprocedure volgen
- Benoemen en faciliteren wisselleerstoelhouder
- Evalueren met partners mbt vervolg van dit project

Jaarrekening

Balans per 31 december 2023

<i>Activa</i>	31 december 2023		31 december 2022	
	EUR	EUR	EUR	EUR
<i>Materiële vaste activa</i>				
Inventaris		1.830		776
<i>Vlottende activa</i>				
Vorderingen				
Debiteuren	2.073		3.059	
Nog te ontvangen Taalunie	25.000		0	
Overige vorderingen en vooruitbetaalde bedragen	836		5.588	
		27.909		8.647
Liquide middelen				
Kas	0		50	
ING-bank, lopende rekening	13.641		6.972	
ING-bank, rentemeerrekening	98.872		93.679	
		112.513		100.701
		142.252		110.124

<i>Passiva</i>	31 december 2023		31 december 2022	
	EUR	EUR	EUR	EUR
Eigen vermogen				
Algemene reserve	40.366		6.275	
Resultaat lopend boekjaar	38.253		34.091	
Bestemmingsreserve	0		0	
		78.619		40.366
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers	6.899		13.914	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	4.179		0	
Vooruitontvangen / vooruitgefactureerde subsidies	28.400		14.680	
Vooruitontvangen contributies	760		675	
Overige schulden	23.395		40.489	
		63.633		69.758
		142.252		110.124

Staat van baten en lasten over 2023

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
	EUR	EUR	EUR
Baten			
Financiering Nederlandse Taalunie	171.280	163.045	294.661
Contributies	19.530	24.300	14.908
Projectinkomsten	36.680	0	56.539
Overige baten	5.097	0	0
Totaal baten	232.587	187.345	366.108
Lasten			
Personele lasten	74.958	80.000	77.928
Werk door derden	23.378	15.000	70.137
Huisvesting	7.569	10.725	10.671
Kantoorkosten	11.443	6.775	11.595
Bestuur	3.047	3.090	2.263
Publicaties	25.483	35.000	29.788
Reiskosten	2.534	4.000	4.153
Accountantskosten	2.564	3.000	2.938
Overige lasten	0	0	391
Projectlasten	43.358	29.755	122.153
Totaal lasten	194.334	187.345	332.017
Exploitatieresultaat	38.253	0	34.091
Bijdrage fonds	0	0	0
	38.253	0	34.091
Bestemming resultaat			
Toevoeging continuïteitsreserve	18.253	0	0
Toevoeging professionalisering vereniging	20.000	0	0
Resteert	0	0	34.091

Toelichting

Het boekjaar 2023 is afgesloten met een positief resultaat.

Er waren onvoorziene extra baten in de vorm van een projectsubsidie van het ministerie van OCW ter voorbereiding op de nieuwe ondersteuningsregelingen voor de internationale neerlandistiek. Hiervan kon een deel voor personele lasten ingezet worden.

De contributies vielen lager uit dan begroot omdat dubieuze debiteuren van voorgaande jaren zijn afgeboekt, maar er is een stijgende lijn t.o.v. 2022. De lagere baten uit contributies werden deels vereffend door onvoorziene overige baten.

Een aantal lasten viel hoger uit, zoals het werk door derden i.v.m. de inhuur van een interim-directeur aan het begin van het jaar en de kantoorkosten vanwege het in eigen beheer nemen van de IT en door onderhoud aan de website. De meeste lasten vielen lager uit, zoals de personele lasten omdat de directeur niet een volledig jaar aangesteld was, en de huisvesting vanwege een nieuwe berekening door de verhuurder. De publicatiekosten vielen sterk lager uit hoewel alle geplande publicaties zijn verschenen; er was extra budget begroot voor nieuwe digitale media dat door onvoorziene andere projecten niet besteed is.

Het positieve resultaat wordt deels toegevoegd aan een continuïteitsreserve. Daarnaast wordt een deel toegevoegd aan een bestemmingsreserve ten behoeve van de professionalisering van de vereniging. Daarmee komt het resterende saldo op 0.